15
पंचदशः पाठः

व्यासवचनानि

स्वबाहुबलमाश्रित्य योहि जीवति मानवः ।
स लोके लभते कीर्तिं परत्र च शुभां गतिम् ।।

अष्टादश पुराणेषु व्यासस्य वचनद्वयम् ।
परोपकारः पुण्याय पापाय परपीडनम् ।।

न विश्वसेदविश्वस्ते विश्वस्ते नातिविश्वसेत् ।
विश्वासाद् भयमुत्पन्नं मूलान्यपि निकृन्तति ।।

अकीर्तिं विनयो हन्ति हन्त्यनर्थं पराक्रमः ।
हन्ति नित्यं क्षमा क्रोधमाचारो हन्त्यलक्षणम् ।।

यद् यदाचरति श्रेष्ठः तत्तदेवेतरो जनः ।
सः यत् प्रमाणं कुरुते लोकस्तदनुवर्तते ।।

अनुद्वेगकरं वाक्यं सत्यं प्रियहितं च यत् ।
स्वाध्यायाभ्यसनं चैव वाङ्मयं तप उच्यते ।।

सुखदुःखे समे कृत्वा लाभालाभौ जयालयौ।
ततो युद्धाय युज्यस्व, नैवं पापमवाप्स्यसि ।।

ST. PETER'S SR. SEC. SCHOOL, JAORA
CLASS-8th SUBJECT- संस्कृत

पंचदशः पाठः
व्यासवचनानि

प्र.2. निम्नलिखित शब्दों का संस्कृत वाक्यों में प्रयोग कीजिए-

1. परत्र - यः स्वावलम्बी अस्ति सः इह परत्र च सुखं लभते।

2. पीडनम् - परोपकारः पुण्याय पापाय पर पीडनम्।

3. विश्वस्ते - विश्वस्ते नाति विश्वसेत्।

4. अलक्षणम् - सदाचारः अलक्षणम् हन्ति।

5. अनुवर्तते - यत् श्रेष्ठः आचरति लोकः तद् अनुवर्तते।

6. नैवं - नैवं पापमवाप्स्यसि।

N.J.

3. संधि–विच्छेद कीजिए और संधि का नाम भी लिखिए **(Disjoin sandhis and write their names) –**

	संधि		विच्छेद			नाम
(क)	विश्वसेदविश्वस्ते	=	विश्वसेत्	+	अविश्वस्ते	हल संधि
(ख)	मूलान्यपि	=	मूलानि	+	अपि	यण संधि
(ग)	हन्त्यनर्थं	=	हन्ति	+	अनर्थम्	यण संधि
(घ)	यदाचरति	=	यत्	+	आचरति	हल संधि
(ङ)	तत्तदेवेतरो	=	तत्+तत्	+	एव+इतरः	गुण संधि
(च)	नैवं	=	न	+	एव	वृद्धि संधि

5. द्वितीय और पंचम श्लोक का अर्थ लिखिए **(Write the meaning of second and fifth shlokas) –**

(क) अष्टादश .... परपीडनम् ।

WATCH VIDEO

(ख) यद् .... अनुवर्तते ।

WATCH VIDEO